

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายในการผลิตผู้เรียนด้านอาชีวศึกษา เพื่อรองรับ การจ้างงานทั้งภาคธุรกิจและบริการ ภาคอุตสาหกรรม และภาคการเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มอาชีพที่ เป็นความต้องการของตลาดแรงงานที่กำลังขยายตัวทุกภาค รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะให้มีการจัด การศึกษาหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายควบคู่กัน ไป เพื่อให้ผู้สำเร็จ การศึกษาตอนปลายมีความรู้พื้นฐานด้านอาชีพและสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทันที การจัดการ ศึกษาแบบทวิศึกษาหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งคือการจัดการเรียนการสอนแบบคู่ขนานเป็นการจัดการ เรียนควบคู่กันไปในระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นความร่วมมือกันระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กับสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา โครงการความร่วมมือดังกล่าวนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่ม โอกาสทางการศึกษาด้าน อาชีวศึกษาแก่ประชาชนวัยเรียน และวัยทำงานตามความถนัดและความสนใจ ในการจัดการศึกษา แบบทวิศึกษา เป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีวศึกษา ที่เพิ่มเติมจากการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ที่ประกอบไปด้วย หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตรปริญญาตรีสายปฏิบัติการ หลักสูตรทวิภาคี และหลักสูตร วิชาชีพระยะสั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนองตอบนโยบายของรัฐบาล ที่จะเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ ให้มากขึ้นและเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ ให้สอดคล้องกับข้อมูลสถิติการศึกษาของประเทศไทย ปี การศึกษา 2556-2557 ที่ผ่านมาพบว่าสัดส่วนของผู้เรียนสายสามัญต่อสายอาชีพเท่ากับ 67:33 และ อยู่ในระดับนี้มานานนับสิบปี และผลการศึกษาของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา พ.ศ. 2558 ก็ พบว่าสัดส่วนที่จะเพิ่มผู้เรียนสายอาชีพลดลง ในปีการศึกษา 2557 ต่อ 2558 นี้มีสัดส่วนของผู้เรียน สายสามัญต่อสายอาชีพลดลงเหลือประมาณ 71:29 ถ้าไม่มีการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานผู้ จบสายอาชีพในระดับอาชีวศึกษาที่จะถึงขั้นวิกฤต จึงทำให้ประเทศไทยขาดแคลนแรงงานระดับล่าง และระดับกลาง จากสภาพปัญหาดังกล่าวการเพิ่มสัดส่วนของผู้เรียนต่อจาก ม. 3 เป็นสายสามัญต่อ สายอาชีพปัจจุบันจาก 67:33 ให้เป็น 50:50 ให้เร็วที่สุด ปีการศึกษา 2557 สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาจึงให้อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นสถานศึกษานำร่องด้านการจัดการศึกษาทวิ ศึกษาพร้อมกับสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักสูตรอาชีวศึกษา พ.ศ. 2556 และหลักสูตร

มัธยมปลาย พ.ศ. 2551 (คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬาสถานศึกษาแห่งชาติ, 2559, หน้า 26)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการมอบให้สถานศึกษาในสังกัด ดำเนินการตามนโยบาย โดยมีการดำเนินการจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก ในปี พ.ศ. 2558 ได้ทำข้อตกลงกันและทำความร่วมมือกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ที่มีความประสงค์ร่วมการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา และดำเนินการ เปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งพบปัญหาต่าง ๆ ตามมาทั้งเรื่องของ ความเข้าใจของสถานศึกษาในเรื่องระบบการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา โครงสร้างของหลักสูตรที่ นำหลักสูตรของประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2551 เมื่อนำ 2 หลักสูตรมารวมกันทำให้วิชาเรียนและเวลาเรียนเพิ่มมากกว่าเดิม ซึ่งไม่ สอดคล้องกับโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาเรียนรู้ อีกทั้งการสนับสนุนวัสดุที่ใช้ในการเรียน ภาคปฏิบัติ บางสถานศึกษาให้ความสำคัญน้อยเพราะการจัดสรรงบประมาณจากต้นสังกัดล่าช้า จึง ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาขนาดเล็กที่ได้รับการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ที่มี จำนวนน้อย ทั้งเรื่อง งบประมาณ บุคลากร วัสดุฝึก ครุภัณฑ์ สถานที่และวิธีการจัดการ ซึ่งเป็นเรื่อง สำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา จากปัญหาดังกล่าว สะท้อนถึงกระบวนการในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ดำเนินการ ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการจัดการ อาชีวศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตร อาชีวศึกษาต้องยึดระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการ เรียนตามหลักสูตรซึ่งโดยทั่วไปแล้วความรู้และคุณสมบัติของผู้เข้าเรียนต้องเป็นไปตามระเบียบที่ กำหนด กล่าวคือผู้เข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่า มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า ดังนั้น เพื่อให้นักเรียนที่เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มี ความประสงค์ที่จะเรียนในหลักสูตรทวิศึกษาสามารถนำผลการเรียนรายวิชาสะสมหน่วยกิตมาขอ เทียบโอนผลการเรียนรู้เพื่อนับเป็นหน่วยกิตสะสมในหลักสูตรอาชีวศึกษา ทั้งนี้ให้เป็นไปตาม เงื่อนไขของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนในหมวดของการเทียบ โอนผลการเรียนรู้ที่กำหนดให้นักเรียนต้องเรียนครบหลักสูตรนั้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอน ปลายที่จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรทวิศึกษา ยังมีความไม่ชัดเจนในเรื่องของการบริหารจัดการ ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ซึ่งดำเนินการปฏิรูปการศึกษาทั้งด้านบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียน มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตตามความถนัด ความ

สนใจ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ เพื่อนำมาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอน โดยสัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 12)

ปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละแห่ง พบว่ายังมีปัญหาต่าง ๆ มากมายในการจัดการศึกษา ดังรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (2559, หน้า 2) พบว่า จำนวนผู้เรียนสายสามัญที่สมัครเข้าร่วมโครงการเรียนในรูปแบบดังกล่าวมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องการจัดการเรียนการสอนรูปแบบดังกล่าวเป็นความร่วมมือการจัดการศึกษาระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานประกอบการต่าง ๆ ในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอน ร่วมกันการเทียบโอนหน่วยกิตรวมทั้งการฝึกงานในสถานประกอบการซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระดับมาตรฐานการศึกษารวมถึงการผลิตและการพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะการเพิ่มจำนวนผู้เรียนทางด้านอาชีวศึกษาให้มากขึ้นและเพื่อรองรับความต้องการกำลังคนด้านอาชีวศึกษาสู่ตลาดแรงงานที่ขาดแคลน เป็นจำนวนมาก คณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางปฏิรูปการอาชีวศึกษา ในคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาเรื่อง 1) ความชอบด้วยกฎหมายของการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) 2) คุณภาพ และการขยายโอกาสทางการศึกษา และ 3) ผลกระทบด้านอื่น ๆ โดยมีผลการพิจารณา ข้อเสนอแนะและ ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ คือ 1) การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นแนวคิดใหม่และเป็นการสร้างนวัตกรรม ในการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ที่เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ในการศึกษาทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ความสามารถต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญ ในการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการมีงานทำมากกว่าการมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ม.6) เพียงอย่างเดียว การจัดการเรียนการสอนคู่ขนาน รูปแบบสะสมหน่วยกิต ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภายใต้โครงการ “ร้อยเอ็ดโมเดล” ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2553 โดยความร่วมมือของผู้อำนวยการสถานศึกษาสายสามัญและ ผู้อำนวยการสถานศึกษา

อาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ดและความเห็นชอบของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ต่อมา ในปี 2558 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้มีมติให้ 2) การรับรองคุณวุฒิ และรับทราบการปรับปรุงหลักสูตรของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 56 หลักสูตร รวมทั้งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2558 ดังนั้น การจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เป็นการดำเนินการที่ชอบด้วย กฎหมาย 3) เมื่อเปรียบเทียบแผนการเรียนของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2551 กับ แผนการเรียนของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556 จะพบว่าชื่อของวิชาบางส่วนจะ คล้ายกัน เช่น ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ ฯลฯ แต่เมื่อ ศึกษาในรายละเอียด ของสาระ (Contents) ของแต่ละวิชาจะพบความแตกต่างในรายละเอียดและ วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ดังนั้น สถานศึกษาทั้งสองสายที่เข้าร่วม โครงการทวิศึกษา จึงต้อง ร่วมมือกันปรับปรุงสาระในแผนการเรียน และสาระในแผนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อ รักษาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐาน 4) การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นมติใหม่ของการ จัดการศึกษา เนื่องจากผู้เรียน ส่วนใหญ่ต้องการเรียนอยู่ในพื้นที่ใกล้บ้าน เพื่อเป็นการประหยัด ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการให้การศึกษาให้แก่ผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษามีโอกาสหางานทำ ได้มากขึ้นในภูมิลำเนาของตน ในการนี้ รัฐควรมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการ ปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดและ กลุ่มจังหวัดที่สถานศึกษาตั้งอยู่ว่ามีศักยภาพที่จะ สร้างงานสาขาวิชาใดบ้าง และจะทำให้เกิดการจ้าง งานจำนวนเท่าใด หลังจากนั้นจึงกำหนดแผนการผลิตกำลังคนให้ตอบสนองต่อความต้องการ ดังกล่าว ที่สำคัญการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา ควรสอดคล้อง กับนโยบายการจัดการศึกษาเชิง พื้นที่ตามแผนปฏิบัติการอาชีวศึกษาของสภาก্ষขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศด้านการศึกษา 5) หลักการสำคัญในการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียน ในสถานศึกษาสายสามัญที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือไม่มีสถานศึกษาอาชีวศึกษาในบริเวณ ใกล้เคียง ได้เข้าสู่ระบบการอาชีวศึกษาที่เป็นการปูพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพในสาขาอาชีพต่าง ๆ ดังนั้น การจัดการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษา เป็นหลัก เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและมีพื้นฐานทางวิชาชีพตามที่หน่วยงานของรัฐและ สถานประกอบการ ของภาคเอกชนต้องการ 6) ควรมอบหมายให้กระทรวงและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เป็นผู้พิจารณาแก้ไข ปัญหาเรื่อง การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งและอัตราเงินเดือนให้เหมาะสมกับ

สมรรถนะของแรงงานและการพัฒนาสถานประกอบการ ส่วนใหญ่ให้สามารถกำหนดแผนภูมิการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization chart) ของสถานประกอบการ และการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะและสมรรถนะทางวิชาชีพในตำแหน่งต่าง ๆ ในแผนภูมิการจัดโครงสร้าง องค์กรของสถานประกอบการเหล่านั้นให้มีมาตรฐาน 7) เพื่อให้การประเมินมาตรฐานวิชาชีพของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระบบทวิศึกษาและการประกันคุณภาพหลักสูตรให้เป็นไปโดยถูกต้องตามข้อเท็จจริงตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหนังสือ แนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) คณะกรรมการภาครัฐร่วมเอกชนเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (กรอ.อศ.) และกระทรวงศึกษาธิการ จึงควรกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทวิศึกษา ระบุคำว่า “ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทวิศึกษา) หรือ ปวช. (ทวิศึกษา)” ไว้ในใบประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มอบให้กับผู้สำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น นอกจากนี้ในการประเมินผลการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ ควรส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายให้มีผู้แทนจากภาคประชาชนและภาคประชาสังคมได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมิน นอกเหนือจากการประเมิน โดยหน่วยงาน/สถานประกอบการและ องค์กรภายนอกด้วย 8) สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา ควรนำผู้สำเร็จการศึกษา เข้าทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน หรือหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ทดสอบ เพื่อวัดระดับ ทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะในสาขาอาชีพ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงแรงงาน หรือสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) 9) รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เนื่องจากปัจจุบันภาระค่าใช้จ่ายบางส่วน เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดหายานพาหนะรับ-ส่งนักเรียนจากสถานศึกษาสายสามัญไปยังสถาบันอาชีวศึกษาหรือ สถานศึกษาอาชีวศึกษายังเป็นภาระของผู้ปกครองนักเรียน รวมทั้งค่าตอบแทนครูอาชีวศึกษาที่มีภาระงานเพิ่มขึ้นในการสอนนักเรียนจากสถานศึกษาสายสามัญที่เข้าร่วมโครงการ 10) รัฐบาลควรสนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาคเอกชนได้มีโอกาสร่วม ในการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) กับสถานศึกษาในสายสามัญ โดยรัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายส่วนเกินให้แก่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนแทนผู้ปกครองนักเรียน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาครัฐที่เข้าร่วมจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา และเพื่อเป็นการขยายผลกระทบต่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาคเอกชนที่มีจำนวนนักศึกษาลดน้อยลง 11) การขยายผลการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษาให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยอาจจัดให้มีโครงการนำร่องในแต่ละพื้นที่เพื่อ ประเมินผลโครงการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ แล้วจึงค่อยขยายผล โดยต้องคำนึงถึงความพร้อม และความเหมาะสม

ในการดำเนินการทั้งในส่วน of สถาน ที่ งบประมาณ ครู บุคลากรอาชีวศึกษา วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ รวมทั้งสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมด้วย และตัวชี้วัดที่สำคัญที่สุดคือสถานะการมีงานทำของผู้ที่สำเร็จการศึกษา และ 12) รัฐบาลควรเร่งรัดให้กระทรวงศึกษาธิการออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงินใน โครงการทวิศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสองสายปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา 2560 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้สรุปแนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาอาชีพ พบปัญหาในการจัดการศึกษาทางการจัดทักษะการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน จึงควรทำการปรับเปลี่ยนวิธีการสอน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ จึงพยายามเปลี่ยนบทบาทครูจากผู้บรรยายมาเป็นครูร่วมกัน ออกแบบกิจกรรมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือไปเรียนรู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และเสนอแนะเครื่องมือการเข้าถึงองค์ความรู้ผ่านวิธีการต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง กระบวนการนี้เรียกว่ากระบวนการแอกทีฟเลิร์นนิง (Active learning) ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งการจัดทำแนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะแห่งอนาคตในศตวรรษที่ 21 ควรยึดกรอบของระบบสนับสนุนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ 1) ระบบมาตรฐานการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) ระบบในการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 3) ระบบหลักสูตรและการสอนในศตวรรษที่ 21 4) ระบบการพัฒนาวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 และ 5) ระบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นรูปแบบการจัดการศึกษา แบบที่ 1 การจัดการศึกษา 1 คน อย่างน้อย 1 สมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ สำหรับนักเรียนจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ปีที่ 6 ที่ไม่ศึกษาต่อ (ฝีมือแรงงานขั้นพื้นฐาน) แบบที่ 2 การจัดการศึกษา 1 คน 2 วุฒิบัตรตามโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย : ทวิศึกษา (ฝีมือแรงงาน) แบบที่ 3 การจัดการศึกษา 1 คน 1 สมรรถนะ การศึกษาต่อสาขาอาชีพในอุดมศึกษา (วิจัยพัฒนาอาชีพ) จากเหตุผลดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จึงนำแนวทางในการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ จัดให้มีหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญควบคู่หลักสูตรสายอาชีพ โดยได้ทำความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนระหว่างสถานศึกษาที่เปิดสอนมัธยมศึกษา กับสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 8 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนหรรษาสุจิตต์วิทยา 2 เปิดสอนสาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ทำความร่วมมือกับ เทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ 2) โรงเรียนทุ่งแฝกพิทยาคม เปิดสอนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ การบัญชี ทำความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง 3) โรงเรียนสรวงสุธาวิทยา เปิดสอนสาขาไฟฟ้ากำลัง ทำความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง 4) โรงเรียน

บรรหารแจ่มใสวิทยา 5 เปิดสอนสาขาไฟฟ้ากำลัง ทำความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง 5) โรงเรียนหนองวัลย์เปรียงวิทยา เปิดสอนสาขาไฟฟ้ากำลัง ช่างยนต์ การบัญชี ทำความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง 6) โรงเรียนวังห้วยราษฎร์สามัคคี เปิดสอนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ทำความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง 7) โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 7 เปิดสอนสาขาวิชาช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม และช่างไฟฟ้า ทำความร่วมมือกับวิทยาลัยสารพัดช่างบรรหารแจ่มใส และ 8) โรงเรียนทุ่งคลีโคกช้างวิทยา เปิดสอนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ทำความร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวสิงห์บุรี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9, 2560, หน้า 35-45)

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งแฝกพิทยาคม นายวิโรจน์ ไชยภักดี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนธรรมโชติศึกษาลัย อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ถึงสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนทุ่งแฝกพิทยาคม ซึ่งจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาร่วมกับวิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง ในสาขาวิชาการบัญชีและสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ซึ่งร่วมมือกันดำเนินการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาขึ้นในปีการศึกษา 2558 จนถึงปัจจุบัน พบปัญหาสรุปเป็นรายด้านดังนี้ คือ 1) ปัญหาด้านโครงสร้างหลักสูตร พบว่า มีความซับซ้อนในด้านรายวิชา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาเรื่องชั่วโมง และตารางเรียนไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนต้องมาเรียนเพิ่มเติมในวันเสาร์ อาทิตย์ 3) ครูผู้สอน พบว่า ครูจากวิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้องติดภาระงานที่ทางวิทยาลัยมอบหมาย ไม่สามารถเดินทางมาสอนนักเรียนได้ ทางโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงจำเป็นต้องจัดครูเข้าสอนแทน ซึ่งเกิดปัญหาด้านความรู้ความชำนาญของครูผู้สอนในรายวิชาเฉพาะทาง 4) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า เกิดปัญหาในเรื่องของการบริหารงานงบประมาณ การจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน บุคลากร ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ รัดกุม ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ การเบิกจ่ายงบประมาณที่ทับซ้อน 5) การฝึกงานในสถานประกอบการ พบว่า หน่วยงานภายนอก ยังขาดความเชื่อถือในเรื่องหลักสูตรทวิศึกษา จึงไม่ค่อยรับนักเรียนเข้าฝึกงานในสถานประกอบการซึ่งต่างจากนักศึกษาที่เรียนทางด้านอาชีวศึกษาที่สามารถหาสถานฝึกงานได้ง่ายกว่า และ 6) การวัดผลประเมินผล พบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาสามัญบางรายไม่สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้เนื่องจากเกรดไม่ถึง 2.00 ในรายวิชาที่ต้องเทียบโอน จึงทำให้ต้องมีการเรียนซ่อมเสริมเพื่อปรับเกรดให้สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ทุกรายวิชา อันเป็นภาระงานของครูผู้สอนที่เพิ่มขึ้น

จากรายงานดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะจัดทำวิจัยเรื่องแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อหาแนวทางการดำเนินแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาใน

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ให้มี ประสิทธิภาพและผู้เรียนสำเร็จการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้เป็นที่ต้องการของ ตลาดแรงงานต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นอย่างไร
2. แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

คำสำคัญของการวิจัย

1. การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา (Dual of Vocational Education and high school)
2. โรงเรียนมัธยมศึกษา (The Secondary School)

ขอบเขตของการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์/หน่วยในการศึกษา (Unit of Analysis)
 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ครูผู้รับผิดชอบการ จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนหรรษาสุจิตต์วิทยา 2 โรงเรียนทุ่งแฝก พิทยาคม โรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 5 โรงเรียนหนองวัลย์เปรียง วิทยา โรงเรียนวังหัวราษฎร์สามัคคี โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 7 และโรงเรียนทุ่งคลีโคกช้าง วิทยา และสถาบันที่จัดการศึกษาหลักสูตรทวิศึกษาร่วมกัน จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัย เทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ วิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง วิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง วิทยาลัยสารพัด ช่างบรรหารแจ่มใส และวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 8 คน ครูที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 24 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และ ผู้บริหารสถาบัน 17 คน หัวหน้าแผนกวิชา 12 คน และครูที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาจำนวน 28 คน รวมทั้งสิ้น 102 คน

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหามจัดการการศึกษแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา จำนวน 3 ท่าน และผู้ผู้บริหารสถานศึกษาของสถาบันที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษาร่วมกัน จำนวน 2 ท่าน โดยผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 8 ด้าน

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหามจัดการการศึกษแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยหรือขอบข่ายเนื้อหาของประเด็นการวิจัยหรือตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยได้มาจากการสังเคราะห์สรุปแนวความคิดของนักวิจัยโดยดำเนินการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา จากหน่วยงานและนักวิชาการต่างๆ ดังนี้ กรมอาชีวศึกษา (2558, หน้า 5) ได้สรุปแนวคิดในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาว่าการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษาคือการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนในสายวิชาชีพ เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาครบ

ตามหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรรับรองวุฒิกการศึกษา ทั้งในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพพร้อมกัน การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นแนวคิดใหม่และเป็น การสร้างนวัตกรรมในการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ที่เป็นกรเพิ่ม โอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนใน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ในการศึกษาทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ ความสามารถต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพ ; สาระ ปัทมพงศา (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการเรียนร่วมใน โรงเรียนวัดกาญจนาราม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า คุณภาพของคู่มือการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนวัดกาญจนารามจากการประเมินความเหมาะสมของคู่มือโดยผู้บริหาร ครูผู้สอน และ ผู้เชี่ยวชาญ มีความถูกต้องสมบูรณ์ ทั้งด้านเนื้อหา ภาษา และการนำไปใช้มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก ; ทวี อุปสุจิน (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รายงานการประเมิน โครงการการ พัฒนาการจัดการศึกษาด้านอาชีพของนักเรียน ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต1 พบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบท โดย ภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด 2) ผลการประเมิน ด้านปัจจัยโดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการโดยภาพรวมการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามที่กำหนด 4) ผลการประเมินด้านผลผลิต ในด้านผลที่เกิดกับนักเรียนในด้านอาชีพ โดยภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด 5) สรุปผลการประเมิน โครงการการพัฒนาการจัดการศึกษาด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามที่กำหนด ; เตือนใจ อารีโรจนนุกูล (2557, หน้า 116-118) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 วิทยาลัย เทคโนโลยีพาณิชยและบริหารธุรกิจ พบว่า 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนที่ เลือกเรียนต่อสายอาชีพ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ปัจจัยด้านตัวผู้เรียนมีอิทธิพลมากที่สุดในการเลือกศึกษา ต่อสายอาชีพของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ; ยุพาวดี ศิริปริดี และคณะ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการ วิจัยเรื่องการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานีมีการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิ ภาคีในภาพรวมและทุกรายด้านระดับมาก 2) เปรียบเทียบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามสถานภาพที่แตกต่างกัน มีการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .05 ; ชลธาร สมานธิ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาคู่มือการบริหาร จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบ

เมยวทยาคุณ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหาร จัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคุณ จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า มีปัญหาในด้านการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน ; สำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2558, หน้า 4) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินนโยบายการจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย พบว่า 1) ด้านสถานะแวดล้อมของนโยบาย ฯ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู พบว่า โดยภาพรวมไม่ผ่านเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 3.78) 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบาย ฯ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู พบว่า โดยภาพรวมไม่ผ่านเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 3.78) 3) ด้านกระบวนการของนโยบาย ฯ พบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ 4) ด้านผลผลิตของนโยบาย ฯ พบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ; อุดม ประชานันท์ (2560, เว็บไซต์) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้สู่การจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย พบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการความรู้สู่การจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย พบว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้สู่การจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย พบว่า ครูขาดความรู้ในการจัดการศึกษาทวิศึกษาให้นักศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้ทราบถึงแนวทางการจัดการทวิศึกษา ขาดการเอาใจใส่ในการประสานงานกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการศึกษาทวิศึกษาให้แก่นักเรียนทวิศึกษา ครูยังยึดติดอยู่กับการจัดการศึกษาแบบเดิมที่เคยกระทำมาแก่นักเรียนที่เรียนปกติ ไม่ได้มีการปรับปรุงวิธีการจัดการศึกษาทวิศึกษาให้แก่แก่นักเรียนทวิศึกษา โดยมุ่งหวังจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมากกว่าการคำนึงถึงทักษะด้านวิชาชีพที่นักเรียนทวิศึกษาต้องการเรียนรู้และได้รับวุฒิการศึกษาด้านวิชาชีพที่เทียบเท่ากับนักเรียนที่เรียนสายอาชีพโดยตรง 2) ผลสร้างและทดลองใช้รูปแบบการจัดการความรู้สู่การจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย พบว่า การสร้างและผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการความรู้สู่การจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่าแพค โมเดล (PAKE Model) นำไปดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนทวิศึกษา ปรากฏว่า รูปแบบที่จัดทำขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบได้ และได้มีการนำรูปแบบการบริหารจัดการความรู้สู่การจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ

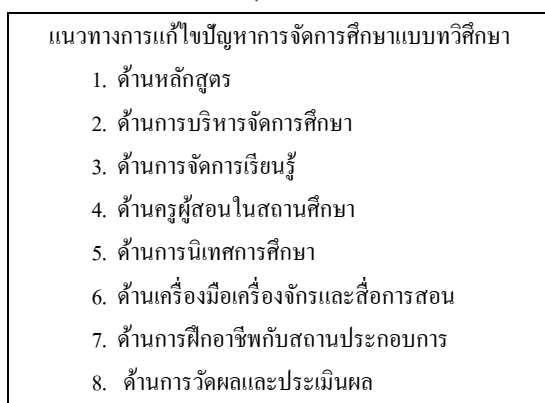
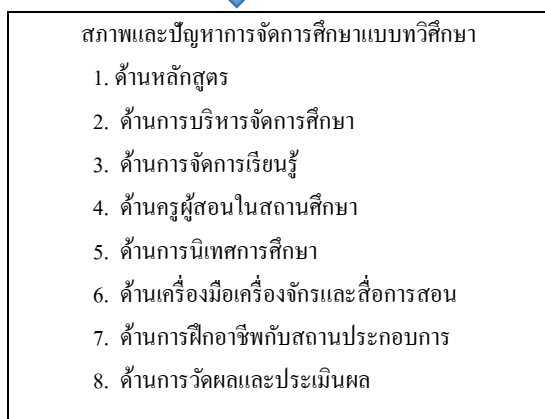
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย ให้แก่ครูผู้สอน ครูประจำห้องเรียน และนักเรียนทวิศึกษา ผลการเปรียบเทียบการทดลองก่อน-หลังการพัฒนา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นอย่างสมบูรณ์ 3) ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการความรู้สู่การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย พบว่า การประเมินความพึงพอใจในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้สู่การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย พบว่า ครูผู้สอน ครูประจำห้องเรียน และนักเรียนทวิศึกษา มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.38$) ; อารีรัตน์ ชูรวง (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ พบว่า 1) การประเมินบริบทของการจัดการศึกษามีความเหมาะสมมากที่สุด 2) การประเมินปัจจัยนำเข้าของการจัดการศึกษา พบว่า ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านความรู้พร้อมของครูผู้สอน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้และด้านงบประมาณมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) การประเมินกระบวนการของการจัดการศึกษา พบว่าด้านการจัดการศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4) การประเมินผลผลิตของการจัดการศึกษา พบว่า นักเรียนทุกคนจบการศึกษาตามหลักสูตร นักเรียนมีความพร้อมในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก ; ชูเกียรติ อุ่นปัญญา และพนมพร จันทรปัญญา (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า การจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการดำเนินการ 4 ด้านได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการจัดการองค์การ 3) ด้านการนำและการสั่งการ สถานศึกษาส่วนมากมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมกันสนับสนุนการจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษา และ 4) ด้านการควบคุมติดตาม ; สุทธิพงษ์ ฝักฝ้าย (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและปัญหาแบบความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษากรณีศึกษาวิทยาลัยการอาชีพบัว อยู่ในลักษณะที่ยังไม่ชัดเจนทั้งรูปแบบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และอื่น ๆ และ 2) รูปแบบความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษากรณีศึกษา : วิทยาลัยการอาชีพบัว ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ประเด็น 9 ประเด็น ดังนี้ 1) การผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการ 2) การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ 3) การประชาสัมพันธ์

แนะแนว รับสมัครและคัดเลือกผู้เรียน 4) การพัฒนาผู้บริหารและครูผู้สอน 5) การบริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน 6) การนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอน 7) การวัดผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตรในแต่ละภาคเรียน 8) การทดสอบมาตรฐานวิชาชีพพระคณาจารย์ หรือระดับอาเซียน และ 9) การติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและส่งเสริม ทำให้เห็นประเด็นและองค์ประกอบของความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา ; เอคดี้ (Eddy, 1969, p.187) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรม ของรัฐหลุยเซียน่า จำนวน 741 คน พบว่า 1) บิดา มารดามีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชาเรียนต่อ 2) ระดับการศึกษาของบิดา มารดามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเลือกสาขาวิชาเรียนต่อของเด็ก มากกว่าความมีชื่อเสียงของบิดามารดา 3) การเลือกสาขาวิชาเรียนต่อของเด็กขึ้นอยู่กับความสนใจส่วนตัว ความพึงพอใจ ความสามารถ และค่าตอบแทน และ 4) บิดา มารดา บุคคลที่มีชื่อเสียงในวิชาชีพมีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชาตามลำดับ ; ดอบบิ้น (Dobbins, 1969 ; อ้างถึงใน สุวิน กฤษสุริยา, 2547, หน้า 4) ศึกษาเกี่ยวกับความปรารถนาและความมุ่งหวังทางด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐ หลุยเซียน่า จำนวน 492 คน พบว่าบิดามารดามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพมากกว่าการเลือกศึกษาต่อ; ชาร์ลา (Shahla, 1987 ; อ้างถึงใน สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์, 2542, หน้า 43) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโครงการเทคนิคศึกษาของนักเรียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนในโครงการเทคนิคศึกษา และเพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนในด้านเทคนิคศึกษา ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามนักเรียน 238 คน จากมหาวิทยาลัยพิทเบอร์ก์ และมหาวิทยาลัยแคนซัส ซึ่งผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักเรียน ได้แก่คณะวิชา และบุคคลต่าง ๆ และพบว่านักเรียนที่อยู่ในตัวแปร 8 ด้าน คือ ครอบครัว กลุ่มเพื่อน คณะวิชา สื่อที่รับได้ การทำงาน ความสนใจ บุคคล และอื่น ๆ แตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกโครงการ เทคนิคศึกษาแตกต่างกันด้วย ; ฮาร์ดี้และ โซฟี (Hardy & Sophie, 1995, Website) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความไม่ต่อเนื่องในการจัดการศึกษาแบบร่วมกันระหว่างรัฐบาลกับสถานศึกษาและสถานประกอบการผลการวิจัย พบว่าการทำงานร่วมกันเป็นวิธีหนึ่งที่จะสร้างความสัมพันธ์กัน; โบโน (Bono, 1996, p.26) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในการฝึกงานตามระยะเวลาที่กำหนดผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาฝึกงานที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาไปนิเทศตลอดกับนักศึกษาที่ไม่มีอาจารย์ไปนิเทศแต่ให้มีการทดสอบก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติงาน โดยใช้ เวลาห่างกัน 12 สัปดาห์ผลที่ได้รับไม่มีความแตกต่างกัน สรุปว่าการจัดการศึกษาโดยการให้ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการพร้อมทั้งนักศึกษามีความสัมพันธ์และทุกฝ่ายจะต้องให้ความร่วมมือ ; เออร์เบ (Erbe, 1996, p.2819) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเพิ่มคุณค่าการยกระดับของผลที่ได้รับในการเข้าร่วมโครงการ

จัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมจากการเรียนรู้ประสบการณ์การพัฒนาอาชีพผลการวิจัยพบว่าการศึกษารับรู้จากประสบการณ์แบบมีส่วนร่วมที่เกี่ยวกับความร่วมมือของภาครัฐและเอกชน ทำให้นักศึกษามีโอกาสได้รู้ถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าศึกษาในระบบนี้ นอกจากจะได้รับการประสบการณ์จากการฝึกงาน แล้ว ยังสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานะสังคมได้ โดยที่นักศึกษากลุ่มปรกติในสาขาเดียวกันที่ไม่ได้ฝึกงานในสถานประกอบการ มีผลลัพธ์ด้านความสำเร็จ ของการเข้าทำงานหรือ ประกอบธุรกิจมีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการมากกว่านักศึกษากลุ่มปรกติ; เลห์มานน์ (Lehmann, 1997, Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศเยอรมัน ผลการวิจัยพบว่าเป็นระบบการศึกษาที่นิยมกันแพร่หลาย และเป็นวิธีผลิตแรงงานที่มีทักษะเข้าสู่ตลาดอุตสาหกรรม ทำให้เกิดแรงจูงใจให้นักศึกษาเข้าร่วมศึกษาต่อในระบบนี้เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีทักษะในการปฏิบัติงาน และประสบผลสำเร็จในการเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ ; ฮิลล์ (Hill, 2000, p.159-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสนับสนุนของการประชุมสำหรับ โรงเรียนรัฐบาลในรัฐแอละแบมา โดยใช้คำถามวิจัยว่า ชุมชนซึ่งมีผู้อยู่อาศัยอยู่ซึ่งเป็นชุมชนกลุ่มน้อย มากกว่ามีการสนับสนุนโรงเรียนรัฐบาลในระดับน้อยกว่าหรือไม่ การศึกษาครั้งนี้ให้นิยาม การสนับสนุนของชุมชน โดยใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 8 ประการ คือ 1) การสนับสนุนทางการเงิน 2) การสนับสนุนทางสื่อ 3) การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของผู้ปกครอง 4) การออกสู่ ชุมชนของระบบโรงเรียน 5) ชุมชนให้สิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียน 6) โปรแกรมสนับสนุนของชุมชน 7) การเข้าเกี่ยวข้องของผู้ที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง 8) การประเมินของศึกษาธิการ; กรอสซี (Groossi, 2001, p.241-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความตระหนักในบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาในการประสานความร่วมมือจากชุมชน เพื่อกำหนดเป้าหมายทางการศึกษา ซึ่งได้ข้อสรุปว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความพยายามที่จะประสานความร่วมมือจากชุมชน เพื่อกำหนด เป้าหมายทางการศึกษาโดยเน้นไปที่การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองเพราะครอบครัวถือว่าเป็น หน่วยที่เล็กที่สุดของสังคม ซึ่งมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุดและการมีส่วนร่วมมากขึ้นของ ชุมชนจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นด้านการบริหารจัดการ บทบาทหน้าที่ของชุมชนและ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนำไปสู่เป้าหมายทางการศึกษาของชุมชนที่มีผลต่อการ พัฒนานโยบายและการเตรียมการด้านบริหารจัดการ ; แซเตอร์ส (Sanders, 2002, p.118-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการการร่วมมือและการเพิ่ม การสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนของนักเรียนอัฟริกัน-อเมริกา โดยจัดรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการลงมือปฏิบัติเพื่อเพิ่มพูนความร่วมมือและการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในประเทศอเมริกา การวิจัยโดยผู้ร่วม

โครงการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ ปัญหาการสำรวจ การลงมือปฏิบัติและการประเมินผลผลการศึกษาพบว่า เมื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น นักเรียน มีผลการเรียนดีขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาการศึกษาทุกขั้นตอน ; จริงจิต (Chringchit, 2002, pp.128-129) และแม็ค โคซาน และ โอทีโร (McCoshan & Otero) คือการได้ฝึกงานในสถานประกอบการ มีความสำคัญมากที่สุด ความสำคัญน้อยที่สุดคือการให้ การศึกษาต่อเนื่องในสถานประกอบการ แก่บุคลากรของสถานศึกษา ประโยชน์ของความร่วมมือ คือ โอกาสการได้งานทำของนักเรียนนักศึกษา การหารายได้ของนักศึกษา และการช่วยพัฒนา เศรษฐกิจของท้องถิ่น ในด้านจุดอ่อนหรืออุปสรรคของความร่วมมือ การขาดงบประมาณสนับสนุน จากทั้งฝ่ายสถานศึกษาและสถานประกอบการ ภาระงานที่เพิ่มขึ้นของอาจารย์ ความไม่ยืดหยุ่นขอตารางสอน และบุคลากรของสถานศึกษาขาดทักษะความรู้ด้านธุรกิจอุตสาหกรรมและทักษะการขาย รวมทั้งสถานศึกษาขาดแผนกลยุทธ์ ส่วนอุปสรรคด้านสถานประกอบการคือ นายจ้างมองไม่เห็นประโยชน์และขาดความเข้าใจด้านการพัฒนาองค์กรของตนเองและมองไม่เห็นผลเสียของ ผลผลิตของสถานศึกษาที่ไม่ตรงกับความต้องการของตน ; แม็ค โคซาน และ โอทีโร (McCoshan & Otero, 2003, Abstract) พบว่าความคิดเห็นของเจ้าของและผู้บริหารสถานประกอบการ จากงานวิจัยของอัลมีเกรน (Almegren) มีความคิดเห็นเชิงบวกต่อความร่วมมือแม้จะมีความร่วมมือไม่มากนักแต่มีความคิดเห็นเชิงลบต่อคุณลักษณะของนักเรียนอาชีวศึกษา คือมีความรู้และทักษะน้อย ขาดความเชื่อมั่นและแรงบันดาลใจ ขาดข้อมูล เกี่ยวกับสถานประกอบการระบบงาน ระบบแรงงาน และขาดระเบียบวินัย หลักสุด ของสถานศึกษาไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ สถานประกอบการพึงพอใจผลผลิตของสถานศึกษา ร่วมออกแบบรายวิชา ร่วมสอนและให้คำปรึกษา การเยี่ยมชม และการฝึกงานในสถานประกอบการการวิจัยที่สถานประกอบการให้การอุดหนุน บริการวิชาการที่สถานประกอบการจัดให้กับสถานศึกษาการให้คำปรึกษาของสถานศึกษาแก่สถานประกอบการและการจัดให้มีอุทยานอุตสาหกรรมร่วมกันและ โดยทั่วไปความร่วมมือจะเกิดขึ้นจากการประชุมพบปะกันและการติดต่ออย่างไม่เป็นทางการ โดยอาจารย์ของสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการริเริ่มสร้างความร่วมมือและการริเริ่มความร่วมมือกับการกำกับดูแลร่วมมือของสถานศึกษา ในการวิจัยหรือขอความช่วยเหลือของประเด็นการวิจัยหรือตัวแปรที่ศึกษา แสดงในภาพประกอบ 1

สรุปแนวคิดงานวิจัยในประเทศ	สรุปแนวคิดงานวิจัยต่างประเทศ
1. คู่มือการจัดการเรียนรู้ร่วม	1. ผู้ปกครองมีผลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียน
2. ปัจจัยการผลิต กระบวนการ ผลผลิต	2. การทำงานร่วมกัน
3. สภาพแวดล้อม	3. การสนับสนุนจากชุมชน
4. การแนะนำของครูผู้สอน	4. การประเมินผล
5. การวัดผลประเมินผล	5. การบริหารงาน
6. การประสานงาน	6. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
7. การนิเทศการศึกษา	7. การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
8. การควบคุม การติดตาม ประเมินผล	8. การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม
9. การทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ	9. การจัดการเรียนรู้ร่วมหลักสูตร
10. บุคลากร และการพัฒนา	
11. หลักสูตร	
12. การบริหารจัดการ	
13. การจัดการเรียนการสอน	
14. การวางแผน	
15. การจัดการศึกษา	
16. การนำและการจัดการ	
17. การบริหารทรัพยากร	

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย 8 ด้าน คือ

1. หลักสูตร หมายถึง การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ได้แก่ หลักสูตรของประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2551 ที่สอดคล้องกับนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม ความต้องการของท้องถิ่น วิทยาลัยฯ พันธกิจ เป้าหมายและลักษณะอันพึงประสงค์ มีการกำหนดโครงสร้าง ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา รูปแบบ วิธีการ เกณฑ์ ขั้นตอนการดำเนินงาน การประเมินผลหลักสูตร ที่บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม

2. การบริหารจัดการศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี และสถาบันที่จัดการศึกษาร่วมกัน โดยกำหนดเป็นนโยบาย แนวทางการจัดการศึกษา เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในด้านบริหารจัดการในเรื่องของ เวลา บุคลากร อาคาร สถานที่ สื่อ นวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา

3. การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการในการจัดการเรียนการสอน ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรีและสถาบันที่จัดการศึกษาร่วมกัน โดยกำหนดเป็นแผนการจัดการศึกษา มีการแนะแนวการสอน การวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และความสามารถของผู้เรียน จัดให้มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถพัฒนาสมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

4. ครูผู้สอนในสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาสามัญ วิชาพื้นฐาน วิชาชีพ ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรีและสถาบันที่จัดการศึกษาร่วมกันครูต้องรู้ถึงภารกิจ เป้าหมาย บทบาทหน้าที่ มีความสามารถในการจัดการในชั้นเรียน แก้ไขปัญหา มีวิธีการวัดผลและประเมินผล มีวุฒิและประสบการณ์ ตลอดจนสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความสมดุลระหว่างครูผู้สอนต่อจำนวนนักเรียน ครูต้องมีการประสานงาน มีความร่วมมือ มีการนิเทศครูผู้สอน มีการประเมินผล การศึกษาคูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา

5. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การประสานงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรีและสถาบันที่จัดการศึกษาร่วมกัน มีประสานงานทั้งระบบภายในและภายนอก การสื่อสารทุกรูปแบบ การสร้างความสัมพันธ์ การชี้แจง การแนะนำ การประชุม สัมมนา การกำกับดูแลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ มีการนิเทศการฝึกอาชีพ นิเทศครูผู้สอน และให้บุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการนิเทศ และนำผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษา

6. เครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการสอน หมายถึง สื่อประเภทโสตทัศนูปกรณ์ วัสดุ ครุภัณฑ์ วัสดุฝึก ตลอดจนเอกสาร ตำรา ที่ใช้สนับสนุนการเรียนรู้และเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า และฝึกปฏิบัติของนักเรียนในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรีและสถาบันที่จัดการศึกษาร่วมกัน โดยการสร้างความตระหนัก ส่งเสริม สร้างเครือข่ายให้บุคลากรมีความรู้และทักษะในการใช้ เครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการสอน จัดสรรงบประมาณในการจัดหา ซ่อมแซม บำรุงและรักษา เครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการสอน

7. การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ หมายถึง การจัดนักเรียนเข้ารับการฝึกอาชีพในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรีและสถาบันที่จัดการศึกษาร่วมกัน มีการจัดสถานที่ฝึกงานที่สอดคล้องกับหลักสูตร และระยะเวลาการฝึกอาชีพที่เหมาะสม ความพร้อมของนักเรียนด้านความรู้ และทักษะการปฏิบัติงาน มีการประสานงานระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา มีสถานที่ฝึกอาชีพมีขนาดและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และจัดให้มีการนิเทศการฝึกอาชีพพร้อมทั้งนำผลการนิเทศมาพัฒนาการจัดการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

8. การวัดผลและประเมินผล

8.1 การวัดผล หมายถึง กระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่ง ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะ หรือคุณภาพของสิ่งที่วัด โดยใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพหา รายละเอียดสิ่งทีวัดว่ามีจำนวนหรือปริมาณเท่าใด ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรีที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษาและสถาบันที่จัดการศึกษาร่วมกัน

8.2 การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่กระทำต่อจากการวัดผล แล้ววินิจฉัย ตัดสินลงสรุปคุณค่าที่ได้จากการวัดผลอย่างมีกฎเกณฑ์ และมีคุณธรรม เพื่อพิจารณาตัดสินใจว่าสิ่งนั้นดีหรือเลว เก่งหรืออ่อน ได้หรือตก ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรีที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษาและสถาบันที่จัดการศึกษาร่วมกัน ได้มี

8.3 การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การแต่งตั้งคณะกรรมการ การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การดำเนินการวัดผลและประเมินผล การจัดทำระเบียบการวัดผลประเมินผล เอกสารหลักฐาน การประสานงาน และการนำผลการวัดผลประเมินผลมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนหรรษาสุจิตต์วิทยา โรงเรียนทุ่งแฝกพิทยาคม โรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 5 โรงเรียนหนองวัลย์เปรียงวิทยา โรงเรียนวังหัวราษฎร์สามัคคี โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 7 และโรงเรียนทุ่งคลีโคกช้างวิทยา

สถาบันที่จัดการศึกษาร่วมกัน หมายถึง สถาบันที่ทำการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาร่วมกับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ วิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง วิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง-บรรหารแจ่มใส และ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานตำแหน่งบริหาร หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และสถาบันที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษาร่วมกัน

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หมายถึง ผู้ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านวิชาการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา

หัวหน้าแผนกวิชา หมายถึง ผู้ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านวิชาการในแผนกวิชา ของสถาบันอาชีวศึกษาที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษาร่วมกับ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

สภาพการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงาน ความเป็นปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

ปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา หมายถึง ข้อสงสัย หรือข้อขัดแย้งของการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา หมายถึง ทางที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ได้ทราบถึงข้อมูลสภาพของการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทำให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย วางแผนหรือหาวิธีการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ได้ทราบถึงปัญหาของการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรีที่สามารถทำให้ผู้บริหารสามารถนำไปหาแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันปัญหาดังกล่าวในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของตนเองได้

3. ผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ได้แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ไปใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาในสถานศึกษาของตนเอง

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น